

Федик О.
студентка групи МАРКМ-11
науковий керівник – к.е.н. Турчин Л.Я.
Тернопільський національний економічний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ- НАДАВАЧІВ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

У сучасних умовах переходу України до ринкової економіки є актуальним дослідження ринку транспортних послуг, аналіз закономірностей, особливостей і проблем становлення цього ринку, визначення пріоритетних напрямків розвитку.

Як свідчить аналіз зарубіжної економічної літератури, міжнародний ринок транспортних послуг є сферою, яка відіграє значну роль в економічному розвитку багатьох країн світу, і проходить через процес фундаментальних змін, що здійснює вплив на його учасників та структуру їхніх правовідносин. [2].

На міжнародному ринку транспортних послуг спостерігається потенційна загроза втрати Україною певної частки ринку та перетворення її з провідного експортера на імпортера зазначених послуг. З погляду світового досвіду і сучасних тенденцій розвитку глобального ринку транспортних послуг Україна нині на етапі формування і консолідації галузі, істотно поступаючись європейським країнам як за якістю, так і за комплексністю послуг, що надаються національними транспортними компаніями [1].

Розвиток транспортного ринку стикається з великою кількістю проблем, пов'язаних із тарифами, митами, протекціоністською політикою щодо деяких країн, корупцією та невідомістю сучасного законодавства України. Підготовка і реалізація поглибленої та всеохоплюючої Угоди про асоціацію передбачає протягом 10-15 років перехідного періоду здійснити укладання угод між Україною та країнами Європейського Союзу про співробітництво у сфері транспорту, які мають готуватися із врахуванням умов формації європейської транспортної політики під впливом викликів сучасного та інтенсивного розвитку світової торгівлі [3].

Стратегічними пріоритетами реформування транспортної галузі в Україні мають бути такі: вирішити проблему збалансування попиту і пропозицій з надання транспортних послуг як за галузевою (за видами транспорту), так і регіональною ознакою.

Для цього необхідно: а) на залізничному транспорті:

- ◆ вдосконалити діючу нормативно-правову базу, що регулює процес фінансового забезпечення оновлення локомотивного парку (тільки у 2011 р. з експлуатації було знято майже 100 електровозів серії ВЛ8, у наступні 3 роки - ще 300 машин цього типу, а також багато електровозів інших моделей і тепловозів) з тим, щоб поряд з державними коштами, що можуть залучатися через впровадження лізингової форми придбання техніки;

- ◆ продовжити розробку проекту Закону України «Про особливості реформування залізничного транспорту», спрямованого на модернізацію, оновлення рухомого складу залізниць;

◆ з метою поглиблення інтеграції до ринку транспортних послуг ЄС у сфері залізничного транспорту доцільно розширювати співробітництво з Європейським агентством залізниць (ERA) у рамках Організації співробітництва залізниць (ОСЗ). Дієвим механізмом є погодження та розвиток взаємодії між залізничними системами колій шириною 1435 мм і 1520 мм, виконання умов і завдань відповідного Меморандуму про взаєморозуміння, впровадження єдиного вагового сертифікату та забезпечення у майбутньому проведення спільного митного контролю.

б) на автомобільному транспорті:

◆ забезпечити розбудову сучасної мережі автодоріг;

◆ розробити і прийняти Закон України «Про швидкісні автомобільні дороги»;

◆ вирішити управлінсько-організаційні та нормативно-правові аспекти проблеми впровадження в Україні механізму платних автодоріг.

в) на авіаційному транспорті:

◆ вивчити питання щодо доцільності впровадження вертикально-інтегрованих структур, посилення міждержавної співпраці при створенні нових моделей літаків серії «Антонов»;

◆ здійснити ґрунтовний техніко-економічний аналіз можливих перспектив розвитку аеропортового господарства

г) на морському транспорті:

◆ розробити і реалізувати національну програму відродження судноплавної галузі, визначити перелік замовлень вітчизняних державних судноплавних компаній і морських торговельних портів у суднах на період до 2020 р.;

◆ для підвищення конкурентоспроможності послуг водного транспорту розробити та ухвалити закон «Про судноплаводство на внутрішніх водних шляхах України» та розширити географії функціонування морських поромних ліній між портами України, РФ, Грузії, Туреччини, Болгарії, Румунії;

◆ завершити будівництво другої черги глибоководного суднового ходу (ГСХ) Дунай-Чорне море в українській частині дельти Дунаю;

◆ розробити і реалізувати окрему національну програму з розвитку інфраструктури для прийому круїзних суден нового покоління, покращення обслуговування пасажирів у приймаючих портах (світовий ринок морських круїзів у 2011 р. оцінювався у 16 млн осіб).

Незважаючи на значимість транспортних послуг у зовнішньо та внутрішньо торговельному балансі країни, позиції України на міжнародних та вітчизняних ринках транспортних послуг багато в чому втрачені. Стратегіям міжнародної та внутрішньої торгівлі транспортними послугами не приділяється гідної уваги з боку зовнішньоекономічного відомства. Транспортні послуги зовнішньоторговельного характеру відійшли у ведення транспортних міністерств і перестали бути складовою частиною зовнішньоекономічної стратегії держави. Дослідження ринку транспортних послуг України та розробка рекомендацій, щодо розвитку ринку транспортних послуг на практиці дозволить підвищити ефективність, гнучкість та адаптивність позиції держави в системі міжнародної та внутрішньої торгівлі.

Список використаних джерел:

- 1.Вовк О. Стратегічні напрямки розвитку ринку транспортних послуг в Україні / О. Вовк, І. Аверічев // «Економіка. Менеджмент. Бізнес». — 2015. — № 2 (12).
- 2.Гурч Л. Маркетингове дослідження ринку транспортних послуг України/ Л. Гурч, А. Ченчик // Логістика. — № 633. — 2008 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/539/1/23.pdf>.
- 3.Пиражков С. Проблеми реалізації транзитного потенціалу України у контексті ЄС і формування ЄЕП / С. Пиражков, Д. Прейгер, І. Малярчук // Економіка України. — 2005. — № 3.